European Union

gef

SGP The GEF Small Grants Programme

UNDP
Empowered lives.
Resilient nations.

სატყეო მიწების მმართველობის გაუმჯობესება საქართველოს მდგრადი განვითარების ხელშეწყობისათვის

მიწის (მათ შორის სატყეო მიწის) საკუთრებისა და სარგებლობის პრობლემები საქართველოში

27-28. 11.2015.

GREEN Alternative

www.greenalt.org

გეგმა

1. მოკლე ინფორმაცია პროექტის შესახებ
2. რას ნიშნავს სატყეო სექტორის კარგი მმართველობა და როგორ შევაფასოთ ის?
3. კანონმდებლობის და მმართველობის ზოგადი მიმოხილვა

3.1. ტყითსარგებლობის ფორმა - მიჩენა

4. სატყეო მიწების მართვის პრობლემური საკითხები

4.1. სატყეო მიწებით სარგებლობა ეკონომიკური/ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელებისას

4.1.1. არასწორი დაგეგმვა - მაჭახელას ხეობის მაგალითი

4.1.2. დარიალჰესი - ლეგალიზებული უკანონობა

4.1.3. ტყითსარგებლობა და წიაღის მოპოვება

<u>4.2. ნიადაგის განადგურება, როგორც ბიზნესი</u>

5. ტყისა და სატყეო მიწების კლასიფიკაცია - პრობლემების გადაჭრის ერთ-ერთი გზა

Page ▪ 2

პროექტი: სატყეო მიწების მმართველობის გაუმჯობესება საქართველოს მდგრადი განვითარების ხელშეწყობისათვის

<u>პროექტის მიზანი:</u>

- სატყეო მიწების მართვის გაუმჯობესება მდგრადი განვითარებისათვის.
- სატყეო მიწების მართვის ეფექტური მექანიზმების შემუშავების ხელშეწყობა

<u>პროექტის ქმედებები:</u>

- ტყისა და სატყეო მიწების მმართველობის შეფასება
- განათლებისა და ცნობიერების დონის ამაღლება

- სახელმძღვანელო „მიწის გონივრული მმართველობა მდგრადი განვითარებისთვის, სემინარები, ტრენინგები

- სატყეო მიწების კატეგორიზაციის (სტრატეგიული ზონირების) შესახებ დოკუმენტის მომზადება

სატყეო მმართველობის ხარისხის შეფასება

სატყეო მმართველობის სამი კომპონენტი	კარგი მმართველობის 5 პრინციპი	ექვსი თემატური არე
1. მონაწილე სუბიექტები	1. გამჭვირვალობა;	**1.** ტყის მფლობელობა
2. წესები	2. მონაწილეობა;	2. მიწათსარგებლობა
3. არსებული პრაქტიკა	3.ანგარიშვალდებულება	3. ტყის მართვა
	4. კოორდინაცია;	4. ტყესთან დაკავშირებული შემოსავლები
	5. შესაძლებლობა	5. გამჭოლი ინსტიტუციები
		6. გამჭოლი საკითხები

მმართველობის სამი ძირითადი კომპონენტი

1. **მონაწილე სუბიექტები:** ადამიანები და ინსტიტუციები, რომლებიც იღებენ გადაწყვეტილებებს ტყეების მართვისა და გამოყენების შესახებ. - სამთავრობო უწყებები, კანონმდებლები, კომპანიები, თემები, მედია და სამოქალაქო საზოგადოება.

2. **წესები:** ტყეების მართვასთან დაკავშირებული, პოლიტიკის განმსაზღვრელი და სტრატეგიული დოკუმენტები, კანონები და რეგულაციები. მაგალითები:

- ამა თუ იმ სამართლებრივი აქტის მიღების პროცედურების გამოკვლევა; - სამართლებრივი აქტის შინაარსობრივი მხარის შეფასება

3. პრაქტიკა: როგორ ქმნიან და იყენებენ პრაქტიკაში სხვადასხვა სუბიექტები კანონმდებლობასა და რეგულაციებს; მაგალითი:

- ადმინისტრირების პროცესისა და კანონაღსრულების ეფექტურობის შეფასება

კარგი მმართველობის ხუთი პრინციპი

1. **გამჭვირვალობა:**

- რამდენად სრულყოფილი, დროული, ხელმისაწვდომი და გასაგებია ინფორმაცია?

- ხდება, თუ არა საქმიანობის/პროექტის ზეგავლენის ქვეშ მოქცეული მოსახლეობის პროაქტიული ინფორმირება?

კარგი მმართველობის ხუთი პრინციპი

2. მონაწილეობა:

გადაწყვეტილების მიმღებების სარგებელი/შესაძლებლობები:

- ცოდნის გაღრმავება
- საზოგადოების აზრის გათვალისწინება
- სოციალური კონფლიქტები მართვა

საზოგადოების მონაწილეობის უზრუნველყოფის ხარისხის ელემენტები:

- ფორმალური ადგილის გამოყოფა განხილვების/ღონისძიებებისთვის;
- გადაწყვეტილების მიღების პროცესში ჩართვის შესაბამისი სამართლებრივი მექანიზმების გამოყენება;
- მონაწილეობის პროცესის ინკლუზიურობა და ღიაობა;
- განხილვის პროცესში გამოთქმული წინადადებების გაზიარების ხარისხი.

კარგი მმართველობის ხუთი პრინციპი

3. ანგარიშვალდებულება:

- უზრუნველყოფს ხელისუფლების მიერ გადადგმული ნაბიჯების შესაბამისობას დასახულ ამოცანებთან და დაინტერესებული მხარეების ინტერესებთან.

- **მოიცავს ორ განზომილებას: ანგარიშგება და კანონის აღსრულება.**
- **ანგარიშგება**

- საჯარო უწყება ვალდებულია: გადაწყვეტილებებთან და ქმედებებთან დაკავშირებული ინფორმაცია სრულყოფილად მიაწოდოს დაინტერესებულ საზოგადოებასა და საზედამხედველო ორგანოებს

- საჯარო უწყება ვალდებულია დაასაბუთოს გადაწყვეტიელებები ისინი.

- **კანონაღსრულება** - ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო სანქციების დაკისრება და ზიანის ანაზღაურება.

კარგი მმართველობის ხუთი პრინციპი

4. კოორდინაცია:

ჰორიზონტული კოორდინაცია:

- ტყეების მართვა
- გარემოს დაცვა
- მიწათსარგებლობა
- სოფლის მეურნეობა
- ინფრასტრუქტურა და სხვ.

ვერტიკალური კოორდინაცია:

- სატყეო სექტორის დეცენტრალიზაცია
- მართვის გადანაწილება სხვადასხვა ადმინისტრაციულ ორგანოს შორის.

კარგი მმართველობის ხუთი პრინციპი

5. შესაძლებლობა (Capacity)

ზემოხსენებული ოთხი პრინციპის შესრულებისათვის საჭირო რესურსები:

- ფინანსური
- ადამიანური
- ტექნოლოგიური
- სამართლებრივი
- ინსტიტუციური

სატყეო მმართველობის შეფასების ინდიკატორები

ჯგუფები	ქვეჯგუფები				
1. ტყის მფლობელობა	საკუთრება ტყეზე და სარგებლობის უფლება	კონფლიქტების გადაწყვეტა	საკუთრება სახელმწიფო ტყეებზე	კონცესიების მდებარეობა	
2. მიწათსარგებლობა	მიწათსარგებლობის დაგეგმვა	მიწათსარგებლობის გეგმების შესრულება	სექტორული მიწათსარგებლობა	ტყეების კლასიფიკაცია	
3. ტყის მართვა	ტყის მართვის საკანონმდებლო და პოლიტიკური ჩარჩო	სატყეო სტრატეგიები და გეგმები	ტყის მონიტორინგი	ტყის მართვის პრაქტიკა	კანონის აღსრულება სატყეო სექტორში
4. შემოსავლები	ტყის მართვის ადმინისტრირება	შემოსავლების განაწილება	სარგებლის გაზიარება	ბიუჯეტის შედგენა	
5. გამჭოლი ინსტიტუციები	საკანონმდებლო ხელისუფლება	სასამართლო ხელისუფლება	აღმასრულებელი ხელისუფლება	კერძო სექტორი	სამოქალაქო საზოგადოება
6. გამჭოლი საკითხები	საზოგადოების მონაწილეობა	ინფორმაციაზე საზოგადოების	ფინანსური გამჭვირვალობა და	ანტი-კორუფციული	

დიდი მადლობა ყურადღებისათვის